

Podzemní a povrchová voda v EU: Jak předcházet jejímu znečištění?

Jak se EU snaží předcházet znečištění vod?

Čistá voda je nezbytná pro lidi i zdravé ekosystémy. Zjistěte, co EU a Evropský parlament dělají pro její ochranu.

Podle [Evropské agentury pro životní prostředí](#) se znečištění vody v EU mezi roky 1990 a 2010 snížilo. Pokrok se však od roku 2016 zpomalil. Znečištěných je až 58 % povrchových vod a „dobrý chemický stav“ lze nalézt pouze u 42 % útvarů povrchových vod a 77 % podzemních vod.

Evropský parlament ve svém [usnesení z roku 2020 o implementaci právních předpisů EU o vodě](#) vyzval Komisi, aby přijala všechna nezbytná opatření k dosažení dobrého chemického stavu a přijala rozhodná celoevropská opatření, pokud země EU nesplní normy kvality životního

prostředí. Poslanci zdůraznili, že látky ovlivňující pitnou vodu, jako jsou per- a polyfluoralkylové látky (PFAS) a některá léčiva, by měly být prioritou monitorování.

V souladu s cílem Zelené dohody pro Evropu dosáhnout nulového znečištění předložila Komise v říjnu 2022 [návrh na revizi seznamů](#) sledovaných látek znečišťujících povrchové a podzemní vody, které mají být monitorovány a kontrolovány k ochraně sladkovodních útvarů. Návrh se rovněž snaží napravit nedostatky zjištěné ve stávajícím rámci, hlavně co se chemického znečištění vod týče, a umožnit rychlejší přizpůsobení vědeckému vývoji.

Rozdíl mezi podzemní a povrchovou vodou

- Podzemní voda se nachází v podzemí v trhlinách a prostorech v půdě, písku a kameni (např. artéské studny, umělé studny, prameny).
- Povrchová voda je jakákoli vodní plocha nad zemí, včetně potoků, řek, jezer, mokřadů, nádrží a potoků.

Co navrhuje Parlament

V červnu 2023 přijal [parlamentní výbor pro životní prostředí](#) svůj [postoj k ochraně podzemních a povrchových vod](#) před znečištěním a ke zlepšení norem kvality vody. Nový zákon reviduje [rámcovou směrnici o vodě](#), [směrnici o podzemních vodách](#) a [směrnici o standardech environmentální kvality](#) (směrnice o povrchových vodách). Cílem je lépe chránit lidské zdraví a přírodní ekosystémy před znečišťujícími látkami.

Seznam sledovaných ukazatelů by neměl být omezen

Poslanci navrhují, aby seznam monitorovaných látek nebyl omezen maximálním počtem, jak navrhuje Komise. Chtějí, aby byl pravidelně aktualizován, aby držel krok s novými vědeckými důkazy a rychle se vyvíjejícím tempem nových chemických látek.

Poslanci chtějí, aby řada látek byla na seznam přidána už ve chvíli, kdy budou identifikovány vhodné metody monitorování, a to včetně [mikroplastů](#).

Zabraňte znečištění podzemních vod

V zájmu lepší ochrany podzemních vod v EU poslanci požadují, aby prahové hodnoty platné pro podzemní vody byly desetkrát nižší než pro povrchové vody.

Chtějí také, aby byla na seznam látek znečišťujících podzemní vody přidána podskupina specifických PFAS, protože tyto látky byly detekovány na více než 70 % míst měření podzemních vod v EU. Poslanci chtějí přísnější normy pro glyfosát, bisfenol, atrazin, léčiva a pesticidy.

Znečišťovatelé by měli platit

A konečně, zpráva říká, že výrobci produktů obsahujících znečišťující látky by měli přispívat na náklady na monitorování.

Další kroky

[V září 2023 se Parlament dohodl](#) na svém mandátu k jednání. Rozhovory s národními vládami o konečné podobě zákona mohou začít, jakmile Rada přijme svůj postoj.

Další informace

[Znečišťující látky ve vodách EU: aktualizace chemických látek uvedených ke kontrole](#)

[Revize norem pro látky znečišťující povrchové a podzemní vody](#)

[Integrované hospodaření s vodou – revidované seznamy látek znečišťujících povrchové a podzemní vody](#)

[Akční plán EU: „Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“](#)